

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

دوره: کارشناسی

رشته: فقه و حقوق اسلامی

بازنگری شده مورخ ۹۶/۲/۳ گروه حوزوی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

عنوان برنامه: فقه و حقوق اسلامی
بازنگری شده توسط دانشگاه شاهد
و تایید گروه حوزوی

۱- به استناد این نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی مصوب جلسه شماره ۸۸۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۳ شورای عالی برنامه ریزی آموزشی، برنامه درسی بازنگری شده دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی براساس نامه شماره ۱۱۰/۱۴۸۴/ص مورخ ۹۶/۲/۳ گروه حوزوی دریافت شد.

۲- برنامه درسی مذکور در سه فصل: مشخصات کلی، جدول واحد های درسی و سرفصل دروس تنظیم شده و برای تمامی دانشگاه ها و مؤسسه های آموزش عالی و پژوهشی کشور که طبق مقررات مصوب وزارت علوم، تحقیقات و فناوری فعالیت می کنند، برای اجرا ابلاغ می شود.

۳- این برنامه درسی از شروع سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ به مدت ۵ سال قابل اجراست و پس از آن نیازمند بازنگری می باشد.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

برنامه درسی

بازنگری شده

دوره کارشناسی

رشته فقه و حقوق اسلامی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	فصل اول: مشخصات کلی برنامه
۶	فصل دوم: جدول دروس
۸	فصل سوم: سرفصل‌ها
۹	الف) دروس پایه
۲۰	ب) دروس تخصصی
۷۰	ج) دروس اختیاری

فصل اول
مشخصات کلی برنامه

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی

۱. مقدمه:

به منظور هماهنگ ساختن آموزش رشته فقه و حقوق اسلامی در دانشگاه‌های مجری این رشته (به جز دانشگاه‌های حوزه‌ای) و منطبق ساختن آن با آیین نامه‌های شورای تحول و ارتقاء علوم انسانی و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری کارگروه علوم حوزه‌ای اقدام به بازنگری و تدوین برنامه و سرفصل دروس مرتبط، با مشخصات زیر نموده است. باید متذکر شد که تلاش کارگروه معطوف به حفظ عناوین دروس برنامه مصوب گذشته بوده است و اصلاحاتی که در برنامه صورت گرفته است ناظر به تغییراتی در تعداد واحدها و کیفیت و غنای سرفصلها مبتنی بر چهار شاخص اسلام‌سازی، بومی‌سازی، روزآمدی و کارآمدی این سرفصلها و افزودن برخی دروس جدید بوده است.

۲. تعریف و هدف:

دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی یکی از دوره‌های آموزشی در نظام آموزش عالی است و هدف آن آموزش رشته حقوق مبتنی بر فقه اسلامی، فرهنگ و عرف اسلامی- ایرانی و مسائل حقوقی جدید به منظور ارتقاء دانش حقوق اسلامی می‌باشد و برای رفع نیازمندیهای قضایی، وکالت دعاوی، مشاوره و کارشناسی حقوقی در قوه قضاییه، وزارتخانه‌ها و دستگاههای اجرایی و بخش خصوصی در جهت کمک به احقاق حقوق اشخاص در سطح داخلی و بین‌المللی؛ کارشناسان آشنا با مبانی اسلامی را تربیت می‌کند.

۳. اهمیت و ضرورت:

ضرورت و اهمیت تشکیل این دوره، نیاز کشور به داشتن فضا، وکلا و کارشناسان حقوقی آشنا با مبانی فقه اسلامی در سطح داخلی و بین‌المللی است. از این رو ایجاد و اجرای درست این رشته میتواند نیازهای کشور را در این زمینه تأمین کند. همچنین در سطح تخصصی این رشته و در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری، گرایشهای فقهی و حقوقی مختلفی وجود دارد که ابعاد گسترده نظری و عملی را مورد پژوهش و بررسی قرار می‌دهد.

۴. تعداد و نوع واحدهای درسی دوره:

تعداد کل واحدهای دوره کارشناسی رشته فقه و حقوق اسلامی ۱۳۹ واحد به شرح زیر می‌باشد:

- دروس عمومی ۱۲

- دروس پایه ۲۷

- دروس تخصصی ۹۰

- دروس اختیاری ۲۳

۵. نقش، توانایی و شایستگی دانش‌آموختگان:

فارغ‌التحصیلان این رشته با دارا بودن شرایط مقتضی، به طور نسبی درباره حقوق اسلامی و عرفی به کسب دانش و تخصص می‌پردازند، به گونه‌ای که در پایان این دوره زمینه لازم جهت ادامه تحصیل در گرایش‌های مختلف مقطع کارشناسی ارشد رشته‌های فقه و حقوق اسلامی و حقوق عرفی برای آنان فراهم می‌شود و خواهند توانست

در جهت تحقق اهداف مذکور در این برنامه و پیشبرد فرهنگ دینی جامعه نقش مؤثری را ایفا نمایند. علاوه بر این، فارغ التحصیلان این رشته، توانایی‌ها و شایستگی‌هایی همچون فعالیت در منصب قضاوت و مستشاری دادگاه، مشاغل قضایی دادسرا، دفاتر و ادارات ثبت اسناد و املاک، وکالت و مشاوره حقوقی و تدریس دروس مربوط در آموزش و پرورش را کسب می‌نمایند.

۶. شرایط و ضوابط ورود به دوره:

دارا بودن شرایط عمومی، داشتن مدرک دیپلم در یکی از رشته‌های دوره دبیرستان و قبولی در آزمون سراسری طبق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای اتباع ایرانی و خارجی

۷. طول دوره و شکل نظام:

حداقل و حداکثر تحصیل در این دوره مطابق ضوابط و آیین‌نامه‌های آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری بوده و اصولاً کلیه دروس در ۸ نیمسال تحصیلی ارائه می‌گردد. طول هر نیمسال ۱۶ هفته است و ساعت دروس اصولاً بر مبنای هر واحد یک ساعت در هفته می‌باشد.

فصل دوم

جدول دروس

- * دانشجوی ملزم است کلیه واحدهای عمومی، پایه و تخصصی را انتخاب کند و بگذراند.
- * دانشجوی می‌بایست در طول دوره کارشناسی حداقل ۱۰ واحد از دروس اختیاری را بگذراند.
- * در موارد ضرورت با تصویب گروه آموزشی، هریک از دروس دارای پیش‌نیاز می‌تواند همزمان با دروس پیش‌نیاز ارائه گردد.
- * کلیه دروس تک واحدی اختیاری دو ساعت در هفته ارائه خواهد شد.
- * دروس چهار واحدی حداقل در دو زمان جدا برگزار می‌شود.

مشخصات کلی برنامه و واحدهای درسی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

دروس تخصصی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی	
۲	تاریخ فقه و فقها
۲	حقوق اساسی
۲	حقوق اداری
۲	حقوق مدنی (۱)
۲	حقوق مدنی (۲)
۲	حقوق مدنی (۳)
۲	حقوق مدنی (۴)
۲	حقوق مدنی (۵)
۲	حقوق مدنی (۶)
۲	حقوق تجارت (۱)
۲	حقوق تجارت (۲)
۲	حقوق بین الملل عمومی
۲	حقوق بین الملل خصوصی
۲	آیین دادرسی مدنی (۱)
۲	آیین دادرسی مدنی (۲)
۲	حقوق جزای عمومی (۱)
۲	حقوق جزای عمومی (۲)
۲	حقوق جزای اختصاصی (۱)
۲	حقوق جزای اختصاصی (۲)
۲	آیین دادرسی کیفری
۹۰	جمع :
دروس اختیاری دوره کارشناسی فقه و حقوق	
۲	فقه بزرگی
۲	فقه سیاسی
۱	فقه اقتصادی
۱	قواعد فقه قضایی
۱	کار تحقیقی (۱)
۱	کار تحقیقی (۲)
۱	کار آموزشی قضایی
۲	حقوق کار
۲	حقوق ثبت
۲	ادله اثبات دعوی
۳	منطق
۲	کلام جدید
۲	حقوق تطبیقی
۱	اخلاق حقوق و قضا
۲۳	جمع :

الف) دروس عمومی دوره کارشناسی فقه و حقوق	
تعداد واحد	نام درس
۳	ادبیات فارسی (فارسی عمومی)
۳	زبان انگلیسی عمومی
۱	تربیت بدنی (۱)
۱	تربیت بدنی (۲)
۲	تعلیم و تربیت اسلامی
۲	جمعیت و دانش خانواده
۱۳	جمع :
ب) دروس پایه دوره کارشناسی فقه و حقوق	
۲	تفسیر قرآن (آیات الاحکام)
۴	ادبیات عرب (۱)
۴	ادبیات عرب (۲)
۲	منطق حقوق
۲	مقدمه علم حقوق
۳	مبانی اصول فقه
۲	کلام (۱)
۲	کلام (۲)
۲	زبان تخصصی (۱)
۲	زبان تخصصی (۲)
۲	درایه الحدیث
۲۷	جمع :
ج) دروس تخصصی دوره کارشناسی فقه و حقوق	
۴	اصول فقه (۱)
۴	اصول فقه (۲)
۴	اصول فقه (۳)
۴	اصول فقه (۴)
۴	فقه (۱)
۴	فقه (۲)
۴	فقه (۳)
۴	فقه (۴)
۴	فقه (۵)
۴	فقه (۶)
۲	فقه (۷)
۲	فقه (۸)
۲	فقه تطبیقی
۲	قواعد فقه مدنی
۲	قواعد فقه جزایی

فصل سوم

سرفصل‌های دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

ب) دروس پایه دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

ادبیات عرب (۱)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آموزش صرف و نحو زبان عربی در سطح عالی به منظور استفاده از متون علوم اسلامی

سرفصل دروس:

صرف:

۱. کلیات: انواع کلمه

۲. فعل:

الف) فعل ماضی، فعل مضارع، فعل امر، لازم و متعدی، معلوم و مجهول

ب) ثلاثی مجرد، ثلاثی مزید، رباعی

ج) فعل سالم، ممهوز، مضاعف، معتل

۳. اسم: معرب و مبنی، معرفه و نکره، جامد و مشتق، مذکر و مؤنث، عدد

نحو:

۱. کلیات: اعراب و بناء

۲. مجزومات

۳. مجرورات: حرف جر، مضاف الیه

۴. مرفوعات: فاعل، مبتدا و خبر، افعال ناقصه، حروف شبیه به لیس، حروف شبیهه به فعل، لا نفی جنس

۵. منصوبات: مفاعیل، حال، تمیز، منادی، مستثنی

۶. توابع: صفت، عطف بیان، بدل، تاکید، عطف

۷. شبه فعل: افعال مدح و ذم، ضیغه تعجب، اضافه لفظی و معنوی

منابع:

مبایء العربیه جلد ۳ و ۴، تصحیح و تمرینات از حمید محمدی

دوره متوسطه زبان قرآن (صرف متوسطه، نحو متوسطه) از حمید محمدی

دستور کاربردی زبان عربی (آموزش صرف، آموزش نحو) از عبدالرسول کشفی

ادبیات عرب (۲) کاربردی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ادبیات عرب (۱)

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی با قواعد نحوی و صرفی به کار رفته در قرآن و احادیث و ترجمه متون اصیل اسلامی

سرفصل دروس:

تجزیه و ترکیب:

۱. تجزیه و ترکیب آیاتی از قرآن با توجه به نکات صرفی و نحوی
۲. تجزیه و ترکیب بخشهایی از نهج البلاغه به انتخاب استاد

ترجمه:

تجزیه و ترکیب و ترجمه احادیث معصومین (ع) به ویژه احادیث فقهی

منابع:

۱. مشارکت دانشجویان در این درس به طور فعال و کاربردی می باشد.
۲. متون حدیثی فقهی و آیات الاحکام متناسب با دروس فقهی دانشجویان این رشته در اولویت است.

منطق حقوق

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی تفصیلی با اصطلاحات و مباحث منطقی

سرفصل دروس:

۱. آشنایی با مباحث قضایا، احکام قضایا، استدلال در منطق
۲. منطق مکاتب حقوقی
۳. انواع منطق و تأثیر آن در استدلال حقوقی
۴. مراحل ماهوی حقوق
۵. منطق حقوقی اسلام
۶. قیاس در امور حقوقی

منابع:

- ازه ای، محمدعلی، مبانی منطق، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- الشریف، محمدمهدی، منطق حقوق، پژوهشی در منطق حاکم بر تفسیر و استدلال حقوقی با دیباچه دکتر کاتوزیان، شرکت سهامی انتشارات، تهران، آخرین سال انتشار
- حبیبی، حسن، منطق حقوقی و انفورماتیک حقوقی، تهران، اطلاعات، آخرین سال انتشار
- خوانساری، محمد، منطق صوری، ج ۳۱، تهران، آگاه، آخرین سال انتشار.

مقدمه علم حقوق

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با مفهوم حق، منابع آن، آثار و خصایص و مراحل پیدایش قانون، شعب و رشته های مختلف حقوقی و مبانی آن.

سرفصل دروس:

بخش اول: مبانی حقوق

۱. تعریف مختصری از اصول مکتبهای حقوق فطری (بحث از حقوق اسلام که فطری است)، تاریخی، تحقیقی اجتماعی و تحقیقی حقوقی
۲. هدف حقوق: نظریه حقوق فردی و نظریه حقوق اجتماعی
۳. قاعده حقوقی: الزامی بودن حقوق، حقوق و ضمانت اجرا، کلی بودن حقوق، تعریف قاعده حقوقی
۴. علم حقوق و تقسیمات آن، حقوق عمومی و حقوق خصوصی، حقوق داخلی و بین المللی
۵. منابع حقوق، قانون و نظریه عمومی آن، عرف، رویه قضایی، اندیشه های حقوقی
۶. قلمرو اجرای قواعد حقوقی، اجرای قواعد حقوقی در مکان، اجرای قواعد حقوقی در زمان

بخش دوم: نظریه حق

۱. مفهوم و تعریف اقسام حقوق
۲. منابع ایجاد حق، اعمال و وقایع حقوقی
۳. تملک و انتقال و زوال حق
۴. اجرای حق: نسبی بودن اجرای حق و ضمانت اجرای حق (دلایل اثبات حق که شامل اقرار، اسناد، شهادت، امارات و سوگند است).

منابع:

- جعفری لنگرودی، محمد جعفر، مقدمه عمومی علم حقوق، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
- حیاتی، علی عباس، مقدمه علم حقوق، تهران، دانشگاه امام صادق (ع)، آخرین سال انتشار
- دانش بزرگ، مصطفی، مقدمه علم حقوق با رویکرد به حقوق ایران و اسلام، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، فلسفه حقوق، تهران، شرکت سهامی انتشارات، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، مقدمه علم حقوق و مطالعه در نظام حقوقی ایران، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

مبانی اصول فقه

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با مبانی و مقدمات علم اصول فقه جهت آمادگی فراگیری مباحث تفصیلی اصول فقه در دروس تخصصی

سرفصل دروس:

۱. کلیات: تعریف، موضوع و فایده علم اصول فقه
۲. مباحث الفاظ: وضع الفاظ، اصول لفظیه، اوامر، اقسام حکم، اقسام واجب، نواهی، مفاهیم، اقسام مفهوم، عام و خاص، انواع مخصوص، مطلق و مقید
۳. ادله استنباط احکام:

- قرآن: حجیت ظواهر قرآن، نسخ و تخصیص در قرآن
- سنت: حجیت سنت، اقسام حدیث
- اجماع: ارکان اجماع، انواع اجماع
- قیاس: اقسام قیاس، حجیت قیاس
- عقل: قاعده تلازم، مستقلات و غیر مستقلات عقلی، مقدمه واجب، مسئله ضد
- استحسان، مصالح مرسله، سد ذرایع
- عرف، سیره عقلاء و متشرعه، شهرت

۴. اصول عملیه

- استصحاب: ارکان استصحاب، شرایط اجرای استصحاب، اقسام استصحاب، استصحاب کلی
- اصل برائت: ادله حجیت اصل برائت
- اصل احتیاط
- اصل تخییر
- تعارض ادله و اصول

منابع:

شب خیز، محمدرضا، اصول فقه دانشگاهی، تهران، انتشارات کتاب آوا، آخرین سال انتشار
زراعت، عباس و مسجدسرای، حمید، ترجمه و تبیین اصول الاستنباط تالیف علامه حیدری، قم، انتشارات حقوق اسلامی، آخرین سال انتشار
قافی، حسین و شریعتی فراتی، سعید، اصول فقه کاربردی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
محقق داماد، سیدمصطفی، مباحثی از اصول فقه (دفتر اول دفتر دوم)، تهران، انتشارات مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار
محمدی، ابوالحسن، مبانی استنباط حقوق اسلامی، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار

کلام (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی تفصیلی و استدلالی با مبانی و مسائل فکری و اعتقادی علم کلام

سرفصل دروس:

الف) مقدمه: مفهوم دین، انواع جهان بینی، جهان بینی الهی-عقلی، جهان بینی مادی، ماتریالیسم دیالکتیک
ب) خداشناسی: انواع شناخت خدا، اثبات واجب الوجود، صفات ذاتیه و فعلیه خدا، توحید، جبر و اختیار، قضا و قدر، عدل الهی، شبهات خداشناسی
ج) نبوت:

۱. نبوت عامه: نیاز بشر به وحی، عصمت انبیاء، معجزه، شبهات نبوت
۲. نبوت خاصه: پیامبر اسلام، اعجاز قرآن، عدم تحریف قرآن، خاتمیت

منابع:

مصباح یزدی، محمدتقی، آموزش عقاید، قم، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آخرین سال انتشار
مصباح یزدی، محمدتقی، نگاهی گذرا به نظریه ولایت فقیه، قم، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آخرین سال انتشار
سعیدی مهر، محمد، آموزش کلام اسلامی، تهران، انتشارات کتاب طه، آخرین سال انتشار

کلام (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: کلام (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی تفصیلی و استدلالی با مبانی و مسائل فکری و اعتقادی علم کلام

سرفصل دروس:

الف) امامت: مفهوم امامت، نیاز به وجود امام، نصب امام، علم امام، حکومت جهانی حضرت مهدی (عج)

ب) ولایت فقیه:

۱. مقدمه: ضرورت حکومت، مشروعیت حاکم، عدم جدایی دین از سیاست، نقش مردم در حکومت اسلامی

۲. اثبات ولایت فقیه: ولایت تکوینی و تشریحی، ادله اثبات ولایت فقیه

۳. مفهوم ولایت مطلقه فقیه

ج) معاد: اهمیت معادشناسی، روح و ماهیت آن، اثبات معاد، معاد در قرآن، ویژگیهای عالم آخرت، رابطه دنیا با آخرت، نقش ایمان و عمل در قیامت،

شفاعت، شبهات معاد

منابع:

مصباح یزدی، محمدتقی، آموزش عقاید، قم، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آخرین سال انتشار

مصباح یزدی، محمدتقی، نگاهی گذرا به نظریه ولایت فقیه، قم، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، آخرین سال انتشار

سعیدی مهر، محمد، آموزش کلام اسلامی، تهران، انتشارات کتاب طه، آخرین سال انتشار

زبان تخصصی (۱) متون حقوقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: زبان عمومی

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و ایجاد توانایی مطالعه متون حقوقی خارجی مرتبط با رشته

سرفصل دروس:

متون حقوقی به زبان خارجی متناسب با دروس زیر انتخاب می شود:

۱. حقوق اساسی
۲. حقوق مدنی
۳. حقوق تجارت
۴. حقوق جزا و جرم شناسی
۵. آیین دادرسی کیفری
۶. آیین دادرسی مدنی
۷. حقوق بین الملل عمومی

منابع:

متون منتخب با موضوع مربوط به حقوق قراردادها، ارکان جرم و مسئولیت کیفری و سایر موضوعات مذکور

زبان تخصصی (۲) متون حقوقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: زبان تخصصی (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با اصطلاحات حقوقی به زبان خارجی و ایجاد توانایی مطالعه متون حقوقی خارجی مرتبط با رشته

سرفصل دروس:

متون حقوقی به زبان خارجی متناسب با دروس زیر انتخاب می شود:

۱. حقوق اساسی
۲. حقوق مدنی
۳. حقوق تجارت
۴. حقوق جزا و جرم شناسی
۵. آئین دادرسی کیفری
۶. آئین دادرسی مدنی
۷. حقوق بین الملل عمومی

منابع:

متون منتخب با موضوع مربوط به حقوق قراردادها، ارکان جرم و مسئولیت کیفری و سایر موضوعات مذکور

درایه الحدیث

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با انواع حدیث و اصطلاحات مربوط به آن

سرفصل دروس:

۱. تعریف حدیث و سیر تدوین حدیث بطور اجمالی
۲. تعریف درایه الحدیث و تاریخ تدوین درایه الحدیث
۳. معنای متن و سند و مطالبی درباره تحمل حدیث، اختصار سند، صحابه، تابعین و اتباع و...
۴. اصطلاحات حدیث: متواتر و اقسام آن، أحاد، اقسام چهارگانه حدیث و سایر مصطلحات
۵. حجیت اخبار أحاد، شرایط راوی، الفاظ توثیق، جرح و تعدیل روات، تقطیع حدیث، طرق تحمل حدیث، آداب محدث و تصحیح کتب حدیثی

منابع:

- مدیرشانه جی، کاظم، علم الحدیث و درایه الحدیث
مامقانی، تلخیص مقباس الهدایة تلخیص استاد غفاری

ج) دروس تخصصی دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

فقه تطبیقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۶)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با مکتهای مختلف فقهی و آگاهی از آرای فقههای مذاهب و بررسی تطبیقی آن با هدف شناسایی وجوه اشتراک و افتراق

سرفصل دروس:

یکی از مباحث زیر به انتخاب استاد:

۱. مباحث عبادات
۲. مباحث معاملات
۳. مباحث نکاح و طلاق
۴. مباحث وصیت و ارث
۵. مباحث جزایی (حدود، قصاص، دیات)

منابع:

مغنیة، محمدجواد، الفقه علی المذاهب الخمسة،

جناتی، محمدابراهیم، دروس فی الفقه المقارن

اصول فقه (۱)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی تفصیلی با مبانی و روش استنباط احکام

سرفصل دروس:

۱. مدخل: تعریف، حکم واقعی و ظاهری، موضوع، فائده و تقسیم مباحث اصول فقه
۲. مقدمه: تعریف وضع، استعمال حقیقی و مجازی، علائم حقیقت و مجاز، اصول لفظیه، ترادف و اشتراک، استعمال لفظ در اکثر از معنا، حقیقت شرعیه و صحیح و اعم.
۳. مباحث الفاظ: مشتق، اوامر، نواهی، مفاهیم، عام و خاص
۴. ادامه مباحث الفاظ: مطلق و مقید، مجمل و مبین

منابع:

مظفر، محمدرضا، اصول الفقه

حیدری، سید علی نقی، اصول الاستنباط

اصول فقه (۲)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه (۱)

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی تفصیلی با مبانی و روش استنباط احکام

سرفصل دروس:

۱. ملازمات عقلیه: مقدمه، اقسام دلیل عقلی و علت نامگذاری ملازمات عقلیه
۲. مستقلات عقلی: تعریف حسن و قبح عقلی، عقل عملی و عقل نظری، ادراک عقل نسبت به حسن و قبح عقلی و ثبوت ملازمه بین حکم عقل و حکم شرع
۳. غیر مستقلات عقلی: مقدمه در مسائل پنجگانه، اجزاء و مقدمه، واجب و ...

منابع:

مطلق، محمدرضا، اصول الفقه

حیدری، سید علی نقی، اصول الاستنباط

اصول فقه (۳)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه (۲)

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی تفصیلی با مبانی و روش استنباط احکام

سرفصل دروس:

۱. مقدمه مباحث حجت: موضوع در مباحث حجت، تعریف حجت، اماره و ظن معتبر، ظن نوعی، اماره واصل عملی، حجیت ذاتی علمف ظن خاص و ظن مطلق، مقدمات دلیل انسداد، اشتراک احکام بین عالم و جاهل، طریقیّت و یا سببیت اماره، مصلحت سلوکی، اعتباری و یا انتزاعی بودن حجیت.
۲. مباحث حجت: کتاب، سنت و ادله حجیت خبر واحد، اجماع و...
۳. مباحث تعادل و تراجیح: مقدمه، حقیقت تعارض و شروط آن، تفاوت تعارض و تراجم، تعادل و تراجیح متزاحمین، حکومت و ورود، قاعده در متعارضین، جمع بین متعارضین، جمع عرفی و مرجحات.

منابع:

مظفر، محمدرضا، اصول الفقه

حیدری، سید علی تقی، اصول الاستنباط

اصول فقه (۴)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه (۴)

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی تفصیلی با مبانی و روش استنباط احکام

سرفصل دروس:

مباحث اصول عملیه و اجتهاد و تقلید:

مقدمه: حالات سه گانه مکلف، حصر اصول عملی و بیان مجاری آن

۱. اصل براءت: تعریف شبهه تحریمی و وجوبی، شبهه حکمی تحریمی با فقدان نص (ادله اصولیین و اخباریین)، شبهه حکمی تحریمی با اجمال نص و تعارض دو نص، مسائل سه گانه شبهه وجوبی، شبهه موضوعی و تبیہات براءت.
۲. اصل تخییر: تعریف، مسائل چهارگانه و حکم آن (شبهه بین المحذورین به علت تعارض دو نص، فقدان نص، اجمال نص و موضوعی) و بدوی و یا استمراری بودن تخییر.
۳. اصل احتیاط: تعریف، مسائل هشتگانه شبهه تحریمی و وجوبی، شبهه موضوعی تحریمی و اقسام آن، شبهه محصوره و تبیہات آن، شبهه غیر محصوره (تعریف، حکم و ادله آن)، شبهه حکمی تحریمی، شبهه حکمی و موضوعی وجوبی و اقسام آن (بین متباینین و بین اقل و اکثر ارتباطی، تبیہات احتیاط و شروط احتیاط و براءت).
۴. اصل استصحاب: تعریف، ارکان، انواع استصحاب، ادله (سیره عقلاء، اجماع و اخبار)، تبیہات استصحاب و خاتمه در مطالب پنجگانه.
۵. اجتهاد و تقلید: تعریف، تقلید اعلم و ادله لزوم آن و اشتراط حیات در مجتهد مقلد

منابع:

حیدری، سید علی تقی، اصول الاستنباط

فقه (۱)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی با یک دوره فقه استدلالی و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس:

۱. کتاب طهارت: تعریف طهارت، آبها، نجاسات، مطهرات، وضو و واجبات آن، اقسام غسل، نماز میت، احکام دفن و احکام تیمم.
۲. کتاب صلاة: اعداد صلوات، اوقات صلوات، قبله، لباس و مکان مصلی، مسجد، تروک، کیفیت صلاة، صلوات واجبه (جمعه، عیدین، آیات، منذور و شبه آن و استیجاری)، احکام خلل، احکام شک در صلاة، صلاة قضاء، صلاة خوف، صلاة مسافر و جماعت.
۳. کتاب زکات: کسانیکه زکات بر آنها واجب است، زکات انعام، زکات طلا و نقره، زکات مال التجاره، مستحقین زکات، زکات قطره.
۴. کتاب خمس: مواردی که خمس به آن تعلق می گیرد (غنیمت، غوص، ارباب مکاسب، مال حلال مختلط به حرام و کنز)، موارد مصرف خمس.
۵. کتاب صوم: مفطرات، شرایط وجوب صوم و صحت آن، شرایط صحت اعتکاف و مفسدات اعتکاف.
۶. کتاب حج: وجوب حج، مواقیت، افعال عمره، افعال حج، کفارات احرام، وجوب عمره.
۷. کتاب جهاد: اقسام جهاد، شرایط وجوب جهاد، شرایط وجوب امر به معروف و نهی از منکر
۸. کفارات: اقسام و شروط کفارات
۹. کتاب نذر: شروط نذر، متعلق نذر، احکام نذر، عهد، یمین

تذکر: با توجه به طولانی بودن سرفصل، از متن لمعه شهید اول تدریس می شود.

منابع:

شهید اول، اللمعة الدمشقیة فی فقه الإمامیة

شهید ثانی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

آیتی، محمدرضا، امینی، علیرضا، تحریر الروضة فی شرح اللمعه، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، آخرین سال انتشار

فقه (۲)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۱)

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی با یک دوره فقه استدلالی و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس:

۱. کتاب متاجر: موضوع تجارت، مکاسب محرمه، عقد بیع، شرایط مبیع، آداب بیع، بیع ثمار، بیع صرف، سلف، اقسام بیع به اعتبار اختیار به ثمن، ربا و احکام آن.
۲. مباحث خیارات: خیار مجلس، حیوان، شرط، تاخیر، غبن، عیب، تدلیس و اشتراط.
۳. احکام بیع: نقد و نسیئه، قبض، آنچه در مبیع است، اختلاف متبایعین و اقاله.
۴. کتاب قضاء: کیفیت حکم، قول در شاهد و یمین، تعارض و قسمت.
۵. کتاب شهادات: تفصیل حقوق، شهادت بر شهادت و رجوع شاهد.
۶. کتاب وقف: تعریف، اقباض و احراج آن، شروط موقوف، واقف و موقوف علیهم.
۷. کتاب عطیه: صدقه، هبه، عمری، سکنی، رقبی و تحبیس.

منابع:

شهید اول، اللمعة الدمشقیة فی فقه الإمامیة

شهید ثانی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

آیتی، محمدرضا، امینی، علیرضا، تحریر الروضة فی شرح اللمعة، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، آخرین سال انتشار

فقه (۳)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۲)

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی با یک دوره فقه استدلالی و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس:

۱. کتاب دین: تعریف قرض و احکام آن
۲. کتاب رهن: تعریف و شروط رهن، شروط متعاقدين و حق
۳. کتاب حجر: اسباب حجر
۴. کتاب ضمان: تعریف ضمان، شروط ضامن و احکام ضمان
۵. کتاب حواله: تعریف حواله، شروط حواله و احکام آن
۶. کتاب کفالت: تعریف کفالت و احکام آن
۷. کتاب صلح: تعریف، مستقل بودن عقد صلح و احکام آن
۸. کتاب شرکت: اسباب شرکت، تعریف و احکام آن
۹. کتاب مضاربه: تعریف مضاربه، اشتراط لزوم در مضاربه و تعیین ربح
۱۰. کتاب ودیعه: تعریف ودیعه، موجبات ضمان و احکام آن
۱۱. کتاب عاریه: تعریف عاریه، شرایط معیر و مورد عاریه
۱۲. کتاب مزارعه: تعریف، لزوم آن، نماء، تعیین مدت و احکام مزارعه
۱۳. کتاب مساقات: تعریف، تعیین مدت و احکام مساقات

منابع:

شهید اول، اللمعة الدمشقیة فی فقه الإمامیة

شهید ثانی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

آیتی، محمدرضا، امینی، علیرضا، تحریر الروضة فی شرح اللمعة، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، آخرین سال انتشار

فقه (۴)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۳)

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی با یک دوره فقه استدلالی و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس:

۱. اجاره: شرایط مورد اجاره، احکام اجاره، تنازع
۲. وکالت: احکام وکالت، موکل، وکیل، لواحق
۳. شفعه: احکام شفعه
۴. سب و رمایه: شروط و احکام سب و رمایه
۵. جماله: ایجاب و احکام آن
۶. وصیت: اقسام وصیت، متعلق وصیت، شروط موصی و موصی له، احکام وصیت تملیکی، وصایت
۷. اقرار: صیغه و توابع آن، شروط اقرارکننده و متعلق اقرار، تعقیب اقرار به منافی، اقرار به نسب
۸. غضب: اسباب غضب، ایادی متعاقبه، اجتماع سبب و مباشر، ضابطه مثلث و قیمی و احکام غضب

منابع:

شهید اول، اللمعة الدمشقیة فی فقه الإمامیة

شهید ثانی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

آیتی، محمدرضا، امینی، علیرضا، تحریر الروضة فی شرح اللمعة، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، آخرین سال انتشار

فقه (۵)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۳)

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی با یک دوره فقه استدلالی و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس:

۱. نکاح: مقدمات نکاح، عقد، محرمان نکاح، عقد موقت، مهر، غیوب، نشوز، اولاد، رضاع، حضانت، نفقات
۲. طلاق: ارکان طلاق، صیغه طلاق، شرایط مطلق و مطلقه، اقسام طلاق، عدد، احکام طلاق
۳. کتاب خلع و مباراة: بذل و شرایط آن، تفاوت خلع و مباراة
- ۴.ظهار - ایلاء - لعان

منابع:

شهید اول، اللمعة الدمشقیة فی فقه الإمامیة

شهید ثانی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

آیتی، محمدرضا، امینی، علیرضا، تحریر الروضة فی شرح اللمعة، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، آخرین سال انتشار

فقه (۶)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۴)

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آشنایی با یک دوره فقه استدلالی و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس:

۱. لقطه: لقیط، شروط ملتقط، لقطه مال
۲. کتاب احیاء موات: تعریف، موارد و احکام موات، حقیقت احیاء و مشترکات
۳. صید: جواز صید، اقسام صید
۴. ذباجه: شروط ذبح، انواع تذکیه حیوانات، سببیت صید برای تملک
۵. اطعمه و اشربه: حیوان بحر و بر، طیور، میت، اکل مال غیر، اضطرار، آداب طعام
۶. میراث: موجبات و موانع ارث، سهام، اهل سهام، عول و تعصیب، طبقات وراث، میراث ازواج، مخارج فروض، مناسخات

منابع:

شهید اول، اللمعة الدمشقیة فی فقه الإمامیة

شهید ثانی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

آیتی، محمدرضا، امینی، علیرضا، تحریر الروضة فی شرح اللمعة، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، آخرین سال انتشار

فقه (۷)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۵)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با یک دوره فقه استدلالی و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس:

۱. کتاب حدود: زنا و تعریف آن، قیود تعریف، مثبتات زنا، اقسام حدزنا، لواط، سحق، قیاده، قذف و مباحث قذف، حد شارب خمر و احکام آن، حد سارق و شرایط آن، محاربه و سایر عقوبات
۲. کتاب قصاص: قصاص نفس، موجب قصاص، تعریف عمد، شرایط قصاص

منابع:

شهید اول، اللمعة الدمشقیة فی فقه الإمامیة

شهید ثانی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

آیتی، محمدرضا، امینی، علیرضا، تحریر الروضة فی شرح اللمعة، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، آخرین سال انتشار

فقه (۸)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۷)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با یک دوره فقه استدلالی و چگونگی استنباط احکام شرعی از ادله آن

سرفصل دروس:

۱. کتاب قصاص: مثبتات قتل (اقرار، بینه و قسامه)، قصاص طرف، لواحق
۲. کتاب دیات: مورد دیه، ضوابط در عهد خطا و شبهه عمد، تقدیرات دیه نفس، دیه منافع، توابع شامل دیه جنین به حسب مراتب، عاقله کفاره لازم بر قتل

منابع:

- شهید اول، اللمعة الدمشقية فی فقه الإمامية
شهید ثانی، الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقية
آیتی، محمدرضا، امینی، علیرضا، تحریر الروضة فی شرح اللمعة، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت)، آخرین سال انتشار

قواعد فقه مدنی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه و اصول فقه

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مقررات و قواعد کلی فقهی برای حل بسیاری از فروع فقهی و همچنین ارتقاء قدرت و توانایی آنها در فهم مشکلات حقوقی و فقهی است.

سرفصل دروس:

بخش اول: مسائل

۱. قاعده فقهی
۲. مساله اصولی
۳. احکام تاسیسی و امضائی احکام شرعی و عقلی تکلیفی و وضعی
۴. مباحث شرط
۵. سبب مانع

بخش دوم: قواعد

۱. قاعده لا ضرر و لا ضرار
۲. قاعده اعراض
۳. قاعده ضمان ید
۴. ضمان مقبوض به عقد فاسد
۵. قاعده اتلاف و تسبیب
۶. قاعده غرور
۷. قاعده اقدام
۸. قاعده صحت

منابع:

بهرامی احمدی، حمید، قواعد فقه، مختصر هفتاد و هفت قاعده فقهی حقوقی (با تطبیق بر قوانین)، ج اول، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، آخرین سال انتشار.

عمید زنجانی، عباسعلی، قواعد فقه، تهران، سمت، آخرین سال انتشار

محقق داماد، سید مصطفی، قواعد فقه مدنی، جلد ۱ و ۳، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار

محمدی، ابوالحسن، قواعد فقه، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار.

مکارم شیرازی، القواعد الفقهیه، قم، مدرسه الامام علی بن ابی طالب علیه السلام، آخرین سال انتشار

موسوی بجنوردی، القواعد الفقهیه، قم، نشر الهادی، آخرین سال انتشار

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

قواعد فقه جزایی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: قواعد فقه مدنی

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مقررات و قواعد کلی فقهی برای حل مسائل کیفری است.

سرفصل دروس:

تدریس قواعد فقه در امور کیفری

۱. قاعده قبح عقاب بلا بیان
۲. قاعده وزر
۳. قاعده درء
۴. قاعده جب
۵. قاعده اکراه

منابع:

- بای، حسینعلی، قواعد فقهی، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، آخرین سال انتشار.
- بهرامی احمدی، حمید، قواعد فقه، دو جلدی، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق (ع)، آخرین سال انتشار.
- حاجی ده آبادی، احمد، قواعد فقه جزایی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار.
- حاجی ده آبادی، احمد، قواعد فقه دیات: مطالعه تطبیقی، تهران، پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، آخرین سال انتشار.
- عمید زنجانی، عباسعلی، قواعد فقه بخش حقوق جزا، سمت، آخرین سال انتشار.
- گروه پژوهشی حقوق دانشگاه علوم اسلامی رضوی، قواعد فقه جزایی، مشهد، انتشارات دانشگاه علوم اسلامی رضوی، آخرین سال انتشار.
- محقق داماد، سید مصطفی، قواعد فقه، بخش جزایی، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار.
- محمدی، ابوالحسن، قواعد فقه، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.
- موسوی بجنوردی، سیدمحمد، قواعد فقهیه، ج ۱، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار.
- موسوی بجنوردی، سیدمحمد، قواعد فقهیه، ج ۲، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۱) اشخاص و حمایت از محجورین

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۲۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با حقوق اشخاص و محجورین

سرفصل دروس:

بخش اول: کلیات

۱. مفهوم شخصیت حقوقی و احوال شخصیه
۲. رابطه شخصیت و اهلیت
۳. وضعیت مدنی و ارتباط آن با شخصیت و اهلیت
۴. حقوق مربوط به شخصیت

بخش دوم: شخص طبیعی

۱. آغاز و پایان وجود شخص طبیعی
۲. شخصیت حقوقی جنین، غایب مفقود الاثر
۳. امور عالی و غیرمالی غایب
۴. حکم موت فرضی
۵. ممیزات (مختصات) اشخاص: نام و نام خانوادگی (تعیین و تغییر و آثار حقوقی نام)، اقامتگاه، اسناد جعلی

بخش سوم: شخص حقوقی

۱. مبانی
۲. وجود شخص حقوقی و اینکه فرضی است یا حقیقی و نتایج حاصل از آن
۳. اقسام شخص حقوقی
۴. حقوق، تکالیف، اقامتگاه و تابعیت شخص حقوقی (به اختصار)

اهلیت و حمایت از محجورین:

الف) صغیر (مفهوم و اقسام و حدود حجر صغیر)، سفیه (مفهوم و حدود حجر سفیه)، مجنون (دائمی و ادواری و حدود حجر مجنون)

ب) قیمومت: تفاوت آن با ولایت قهری و حضانت و وصایت، وظایف، اختیارات و مسئولیتهای قیم، عزل قیم (باتوجه به قانون مدنی و قانون امور حسبی)

منابع:

امامی، سید حسن، حقوق مدنی، ج ۱، تهران، انتشارات اسلامی، آخرین سال انتشار

حیاتی، علی عباس، حقوق مدنی ۹، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

ساکت، محمدحسین، شخصیت و اهلیت در حقوق مدنی، مشهد، گوتنبرگ، آخرین سال انتشار

صفایی، سید حسین، دوره مقدماتی حقوق مدنی، جلد اول، اشخاص و اموال، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

صفایی، سیدحسین، قاسم زاده، سیدمرتضی، اشخاص و محجورین، تهران، سمت، آخرین سال انتشار

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۲) اموال و مالکیت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق مدنی (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم اموال و مالکیت و حدود و مشخصات آن و طرق تحصیل مالکیت و آثار و احکام تصرف به عنوان مالکیت.

سرفصل دروس:

بخش اول: کلیات

۱. تعریف مال

۲. تعریف مالکیت

بخش دوم: انواع مال و مالکیت

۱. انواع مال

۲. انواع مالکیت

بخش سوم: حق انتفاع

بخش چهارم: حق ارتفاق و حقوق دیگر

بخش پنجم: وقف

بخش ششم: املاک مجاور

بخش هفتم: اسباب تملک

بخش هشتم: قاعده تصرف و آثار آن

منابع:

امامی، سیدحسین، حقوق مدنی، تهران، کتابفروشی اسلامیة، آخرین سال انتشار

جعفری لنگرودی، مجدجعفر، حقوق اموال، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار.

خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، کتاب الوقف، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار

صفایی، سیدحسین، اشخاص و اموال، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی اموال و مالکیت، جلدهای مرتبط، آخرین سال انتشار

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق مدنی (۳) کلیات قراردادها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق مدنی (۲)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با اصول و مقررات حاکم بر قراردادها، از جمیع شرایط صحت قراردادها، آثار حقوقی قراردادها، خسارات ناشی از عدم اجرای قراردادها، شروط ضمن عقد، معاملات فضولی و انحلال قراردادها

سرفصل دروس:

بخش اول: قراردادها

۱. شرایط صحت قراردادها
۲. آثار قراردادها نسبت به طرفین و اشخاص ثالث

بخش دوم: خسارات ناشی از عدم انجام تعهد

بخش سوم: شروط ضمن عقد

بخش چهارم: معاملات فضولی

بخش پنجم: انحلال قراردادها

منابع:

- امامی، سیدحسن، حقوق مدنی، قم انتشارات اسلامی، جلد اول، آخرین سال انتشار
- پهرامی احمدی، حمید، کلیات عقود و قراردادها، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار
- شهیدی، سید مهدی، حقوق مدنی ۲، تهران، مجله، آخرین سال انتشار
- صفایی، سیدحسین، قواعد عمومی قراردادها، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- قاسم زاده، سید مرتضی، حقوق مدنی، اصول قراردادها و تعهدات نظری و کاربردی، تهران، دادگستر، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی (قواعد عمومی قراردادها)، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، اعمال حقوقی، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق مدنی (۴) الزامات خارج از قرارداد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق مدنی (۳)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: مطالعه اسباب و آثار دیونی که اشخاص بیرون از قلمرو قراردادها و بحکم قانون در برابر یکدیگر پیدا کنند.

سرفصل دروس:

بخش اول: مسئولیت مدنی:

۱. مبانی

۲. شرایط تحقق

۳. آثار

شامل مباحث غضب و اتلاف و تسبیب و شرح سایر قواعد مربوطه به ضمان قهری، از قبیل قاعده غرور و اقدام است)

بخش دوم: سایر الزامات:

۱. ایفاء ناروا

۲. استفاده بدون جهت

۳. استیفاء

۴. اندازه فضولی، اموال دیگران

منابع:

- باریکلو، علیرضا، مسئولیت مدنی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- بهرامی احمدی، حمید، ضمان قهری مسئولیت مدنی، تهران، انتشارات دانشگاه امام صادق، آخرین سال انتشار
- صفایی، سیدحسین و رحیمی، حبیب الله، مسئولیت مدنی الزامات خارج از قرارداد، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- قاسم زاده، سید مرتضی، مبانی مسئولیت مدنی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، الزام های خارج از قرارداد مسئولیت مدنی، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- کاتوزیان، امیرناصر، وقایع حقوقی مسئولیت مدنی، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۵) خانواده

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق مدنی (۳)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با حقوق خانواده که در کارهای حقوقی به ویژه در دادگاه ها مورد نیاز است و در قانون مدنی ایران موادی به آن اختصاص داده شده است می باشد.

سرفصل دروس:

بخش اول: کلیات

۱. تعریف خانواده
۲. اهمیت اجتماعی و اقتصادی خانواده
۳. مفهوم قرابت (نسبی، سببی و رضاعی، اشاره به آثار هریک ...)

بخش دوم: نکاح

۱. اقسام نکاح (دائم و منقطع)
۲. شرایط نکاح
۳. موانع نکاح
۴. روابط مالی و غیرمالی زوجین (مهر، نفقه، ریاست شوهر هر خانواده و آثار آن، تکالیف زن و شوهر نسبت به یکدیگر)

بخش سوم: انحلال نکاح:

۱. فسخ نکاح، موارد و موجبات آن
۲. طلاق (عقاید و نظریه های مختلف درباره طلاق، موجبات طلاق، شرایط طلاق، اقسام طلاق و آثار آن)

بخش چهارم: اولاد

۱. نسبت مشروع و نامشروع، نسبت ناشی از شبهه، نسبت ناشی از تلقیح مصنوعی، اثبات نسب، اماره و نفی ولد
۲. آثار نسب (ولایت قهری) (وظایف و اختیارات ولی قهری، ناتوانی و عدم لیاقت ولی قهری، سقوط ولایت قهری، ضمانت (شرایط و احکام)، نفقه اقارب (شرایط و احکام، نفقه خویشان)

منابع:

- امامی، سید حسن، حقوق مدنی، جلد ۹، تهران، انتشارات اسلامیة، آخرین سال انتشار
- جوادی آملی، عبدالله، اندرآینه جمال و جلال، قم، مرکز نشر اسراء، آخرین سال انتشار
- خمینی، سیدروح الله، تحریرالوسیله، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار

شایگان، سید علی، حقوق مدنی، جلد ۱، قزوین، انتشارات طه، آخرین سال انتشار

شهیدثانی، مسالک الافهام .

شهیدثانی، شرح لمعه، ج ۹ .

صفایی، سیدحسین و امامی، اسدالله، حقوق خانواده، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار

صفایی، سیدحسین و امامی، سیدحسن، مختصر حقوق خانواده، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

صفایی، سیدحسین، مقالاتی درباره حقوق مدنی و حقوق تطبیقی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

کاتوزیان، امیرناصر، حقوق خانواده (دوره مقدماتی حقوق مدنی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

کاتوزیان، امیرناصر، حقوق مدنی خانواده، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار

گرجی، ابوالقاسم و همکاران، بررسی تطبیقی حقوق خانواده، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار

مامقانی، عبدالله، مناهج المتقین، چاپسنگی، آخرین سال انتشار

محقق داماد، سیدمصطفی، بررسی فقهی حقوق خانواده، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار

محقق داماد، سیدمصطفی، حقوق خانواده، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار

نجفی، محمدحسن، جواهرالکلام، جلد ۳۶ و ۳۵ و ۲۱ .

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق مدنی (۶) عقود معین

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق مدنی (۳)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با عقودی که با نام و آثار خاص در قانون مدنی وجود دارد.

سرفصل دروس:

بخش اول: بیع

۱. شرایط انعقاد
۲. آثار
۳. انحلال

بخش دوم: اجاره

۱. شرایط انعقاد
۲. آثار
۳. انحلال
۴. قانون موجر و مستاجر
۵. حق سرقفلی و حق کار و کسب
۶. تفاوت اجاره محل مسکونی و محل کسب و کار

بخش سوم: معاوضه

۱. شرایط انعقاد
۲. آثار
۳. انحلال

تذکر: سایر عقود معین در دروسهای فقه به تفصیل ارائه گردیده است.

منابع:

- امامی، سید حسن، حقوق مدنی (جلد های مرتبط)، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
پهرامی احمدی، حمید، عقد اجاره کاربردی، تهران، انتشارات بهنامی، آخرین سال انتشار

خمینی، روح الله، کتاب البیع، تهران، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، آخرین سال انتشار
شهیدی، مهدی، حقوق مدنی ۶ تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
کاتوزیان، ناصر، حقوق مدنی عقود معین (جلدهای مرتبط)، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار
کاتوزیان، ناصر، حقوق مدنی درسهایی از عقود معین، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
کشاوری، بهمن، بررسی تحلیلی قانون روابط موجر و مستاجر، تهران، انتشارات کشاوری، آخرین سال انتشار
کشاوری، بهمن، بررسی سرقفلی و حق کسب و پیشه، تهران، انتشارات کشاوری، آخرین سال انتشار
لطفیان، حسین، قولنامه ماهیت حقوقی و آثار آن، تهران، انتشارات روزنامه رسمی، آخرین سال انتشار
مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

تاریخ فقه و فقها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی تفصیلی با ادوار فقه اسلامی و مکاتب مهم فقهی از زمان تشریح احکام تا عصر حاضر

سرفصل دروس:

مقدمه: تعریف فقه، موضوع و فایده فقه.

تاریخ فقه شیعه:

۱. عصر تشریح (عصر رسول اکرم (ص))
۲. عصر تفسیر و تبیین (عصر امامان (ع))
۳. عصر غیبت کبری به بعد:
  - ۱) دوره شکل گیری: از غیبت کبری (۳۲۹ هـ ق) تا عصر شیخ طوسی (م ۴۶۰ هـ ق)
  - ۲) دوره گسترش: از شیخ طوسی تا عصر علامه حلی (م ۷۲۶ هـ ق)
  - ۳) دوره تکامل: از علامه حلی تا عصر وحید بهبهانی
  - ۴) دوره پالایش: از وحید بهبهانی تا عصر شیخ انصاری
  - ۵) دوره معاصر: از شیخ انصاری تا عصر حاضر

تاریخ فقه اهل سنت:

۱. عصر تشریح
۲. عصر صحابه
۳. عصر تابعین
۴. عصر ائمه اربعه فقه اهل سنت
۵. عصر تقلید (رکود اجتهاد)
۶. دوره معاصر

منابع:

گرچی، ابوالقاسم، تاریخ فقه و فقها، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، آخرین سال انتشار

جناتی، محمد ابراهیم، ادوار فقه اسلامی، تهران، کیهان، آخرین سال انتشار

مدرسی، حسین، مقدمه ای بر فقه شیعه، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی، آخرین سال انتشار

شهبازی، محمود، ادوار فقه، تهران، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، آخرین سال انتشار

حقوق اساسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با تاریخ تحولات و مبانی حقوق اساسی و شناساندن مفهوم دولت، حکومت، رژیمهای سیاسی و نظام های بزرگ حقوق اساسی و بررسی تاریخچه و مبانی حقوق اساسی در ایران و مبانی فکری و اعتقادی قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

سرفصل دروس:

بخش اول: تاریخ تحولات و مبانی حقوق اساسی

حقوق اساسی چیست:

۱. تعریف
۲. تطور
۳. موضع حقوق اساسی در میان رشته های حقوق عمومی
۴. رابطه حقوق اساسی با سایر رشته ها نظیر فلسفه و تاریخ و جامعه شناسی و نظائر آنها
۵. منابع و روش ها

بخش دوم: دولت

۱. تعارف و مفاهیم دولت
۲. نظریات فلسفی درباره دولت
۳. نظریات حقوقی مختلف از نوبیان تا حال حاضر درباره دولت
۴. نظریات اسلامی درباره مفهوم ملت، امت کشور و سرزمین و دولت و عوامل تشکیل دهنده حاکمیت و مقایسه با دیگر نظریات

بخش سوم: رژیم های سیاسی

۱. بررسی های پایه ای
۲. نظریات مجموعی
۳. طبقه بندی انواع نظریات اصحاب رای و فن و ذکر مثال از کشورهای مختلف

بخش چهارم: حکومت

۱. تعریف حکومت
۲. قوه مقننه، قوه مجریه (هیأت دولت، رئیس مملکت، کارکنان دولت) و قوه قضائیه در ارتباط با بنیان های حکومتی

بخش پنجم: نظام های بزرگ حقوق اساسی

۱. نظام های بزرگ حقوق اساسی کشورهای با دموکراسی لیبرال

۲. کشورهای اقتدارگرا، نظام های فاشیستی، نظام های سوسیالیستی و تقسیمات درونی هر کدام
۳. حقوق و آزادیهای فردی، حقوق متقابل فرد و دولت، از جمله با توجه به دیدگاه اسلام

بخش ششم: تاریخچه و مبانی حقوق اساسی ایران

۱. خطوط کلی قوانین اساسی ۱۲۸۵ و ۱۲۸۶
۲. نظریات تحلیلی و نقادانه از قوانین گذشته

بخش هفتم: مبانی اعتقادی در تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

۱. مبانی اعتقادی اسلامی
۲. مساله ولایت فقیه و تبدیل این اصل به نهادهای سیاسی موجود
۳. مساله نظام اقتصادی (مالکیت، اموال عمومی، تعاون، بیمه ها و نظایر آن)
۴. رهبر، رئیس جمهور، هیأت وزیران، مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان، دیوان عدالت اداری، دادگاه ها و نهادهای دیگر مندرج در قانون اساسی
۵. چگونگی تفکیک قوا، نحوه ارتباط بین سه قوه، نحوه مدیریت بنیانی نهادها

منابع:

- ارسطا، محمدجواد، نگاهی به مبانی تحلیلی نظام جمهوری اسلامی ایران، قم، بوستان کتاب، آخرین سال انتشار
- اصلائی، فیروز و پروین، خیرالله، کلیات حقوق اساسی، تهران، نشر پایدار، آخرین سال انتشار
- جوان آراسته، حسین، گزینش رهبر و نظارت بر او، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار
- جوان آراسته، حسین، مبانی حاکمیت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، قم، دبیرخانه مجلس خبرگان، آخرین سال انتشار
- شعبانی، قاسم، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، نشر اطلاعات، آخرین سال انتشار
- طلباطبایی مؤتمنی، منوچهر، حقوق اساسی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- عباسی، بیژن، مبانی حقوق اساسی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- عمید زنجانی، عباسعلی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- غمامی، سید محمد مهدی، دادرسی اساسی، تهران، پژوهشکده شورای نگهبان، آخرین سال انتشار
- قاضی، سید ابوالفضل، حقوق اساسی و نهادهای سیاسی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مشروح مذاکرات مجلس خبرگان قانون اساسی در سال ۹۲۱۷
- مشروح مذاکرات شورای بازنگری قانون اساسی در سال ۹۲۶۷
- نجفی اسفاد، مرتضی و فرید، محسنی، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، تهران، انتشارات بین المللی المهدی، آخرین سال انتشار
- ویژه، محمدرضا، کلیات حقوق اساسی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۱، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- هاشمی، سیدمحمد، حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران، جلد ۳، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی -

حقوق تجارت (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مقدمه علم حقوق

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با تکالیف و حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی حقوق تجارت و انواع شرکتهای تجاری و قواعد حاکم بر آن

سرفصل دروس:

مقدمه

بخش اول: معاملات تجاری

۱. معاملات اصلی

۲. معاملات تبعی

۳. حق العمل کاری

۴. دلالی

بخش دوم: تجار

۱. تجار حقیقی

الف) تعریف تاجر

ب) اشتغال به تجارت

۱. شرایط

۲. محدودیتها و موعیتها

ج) الزامات تجار

بخش سوم: کلیات

۱. تاریخچه

۲. قرارداد شرکت

۳. تابعیت شرکت

۴. اقامتگاه شرکت

بخش چهارم: اقسام شرکتهای

۱. شرکتهای تجاری

الف) شرکتهای قائم بر شخص

ب) شرکت های قائم بر سرمایه

ج) شرکت های مختلط

۲. شرکت های تعاونی

منابع:

اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت، کلیات، معاملات تجاری، تجار و سازماندهی فعالیت تجاری، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار

اعظم، عبدالحمید، حقوق بازرگانی، تهران، آخرین سال انتشار

بازگیر، یدا...، حقوق تجارت در آراء دیوانعالی کشور، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار

ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت، ج اول، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار

عرفانی، توفیق، اسناد و دعاوی تجاری در آراء و انتقال، تهران، انتشارات ققنوس، آخرین سال انتشار

عرفانی، محمود، حقوق تجارت، تهران، موسسه انتشارات جهاد دانشگاهی، آخرین سال انتشار

کیایی، کریم، حقوق بازرگانی، تهران، آخرین سال انتشار

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق تجارت (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق تجارت (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با اسناد تجاری و آثار حقوقی آن و مقررات ورشکستگی و تصفیه

سرفصل دروس:

بخش اول: کلیات

۱. تعریف اسناد تجاری
۲. فواید اسناد تجاری (وسیله پرداخت، وسیله انتقال طلب و وسیله اعتبار)
۳. مزایای اسناد تجاری (مسئولیت تضامنی، تأمین خواسته، اختصاری بودن دعوی)
۴. انواع اسناد تجاری (برات، چک، سفته و سایر اسناد تجاری)

بخش دوم: ورشکستگی

۱. شرایط ورشکستگی
  ۲. حکم ورشکستگی
- الف) دادگاه ذی صلاحیت برای صدور حکم ورشکستگی
ب) اشخاصی که می توانند تقاضای صدور حکم ورشکستگی نمایند
ج) خصوصیات و محتویات حکم ورشکستگی
د) اعتراض نسبت به حکم ورشکستگی
ح) آثار حکم ورشکستگی

بخش سوم: تصفیه ورشکستگی

۱. اقدامات تأمینی
۲. دعوت بستانکاران و بدهکاران
۳. اداره اموال و وصول مکاتبات ورشکسته
۴. تشخیص دیون و مطالبات
۵. فروش اموال
۶. تقسیم محصول فروش بر حسب ارجحیت بستانکاران
۷. قراردادهای

منابع:

خمینی، روح الله، تحریر الوسیله، ج ۳ (المسائل المستحدثة)، تهران، موسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار

ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت (اسناد تجاری)، تهران، سیمیا، آخرین سال انتشار

عرفانی، محمود، حقوق تجارت (اسناد تجاری)، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

کاویانی، کوروش، حقوق اسناد تجاری، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

اسکینی، ربیعا، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، سمت، آخرین سال انتشار

تجاری فخاری، امیرحسین، جزوه حقوق تجارت ۹، تهران، انتشارات دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی، آخرین سال انتشار

ستوده تهرانی، حسن، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، دادگستر، آخرین سال انتشار

صقری، محمد، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، سمت، آخرین سال انتشار

عرفانی، محمود، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، میزان، آخرین سال انتشار

کاویانی، کوروش، حقوق تجارت (ورشکستگی)، تهران، در دست انتشار

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق بین الملل عمومی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با تعریف و تاریخچه، ماهیت منابع حقوق بین الملل و همچنین شناساندن این نظم حقوقی

سرفصل دروس:

بخش اول: تعریف، تاریخچه و ماهیت حقوق بین الملل

۱. تعریف حقوق بین الملل
۲. تاریخچه حقوق بین الملل
الف) دوران شکل گیری حقوق بین الملل
ب) دوران توسعه حقوق بین الملل
۳. ماهیت حقوق بین الملل
الف) نظرات منکرین و قائلین حقوق بین الملل
ب) جایگاه حقوق بین الملل
ج) علل الزامی بودن حقوق بین الملل

بخش دوم: منابع حقوق بین الملل

۱. معاهدات
۲. عرف
۳. اصول کلی حقوق
۴. دکترین و رویه قضایی
۵. اصل انصاف

بخش سوم: تابعان حقوق بین الملل

۱. دولت: تعریف و بررسی عناصر تشکیل دهنده آن که عبارت از سرزمین، جمعیت، حاکمیت و شناسایی می باشد.
۲. سازمانهای بین المللی (تعریف سازمانهای بین المللی، طبق بندی سازمانهای بین المللی، شخصیت حقوقی سازمانهای بین المللی و آثار آن...)
۳. سایر تابعان

منابع:

حمیداله، محمد، سلوک بین الملل دولت اسلامی، ترجمه مصطفی محقق داماد، تهران، مرکز نشر علوم انسانی، آخرین سال انتشار.

ضیایی بیگدلی، محمد رضا، حقوق بین الملل عمومی، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار.

- عمید زنجانی، عباسعلی، فقه سیاسی، جلد ۱-۴، تهران، امیرکبیر، آخرین سال انتشار.
- فن گلان، گردهارد، حقوق بین الملل عمومی، دو جلد، ترجمه داوود آقایی و محمد حسین حافظیان، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- کاسسه، آنتونیو، حقوق بین الملل در جهان نامتحد، ترجمه حسین شریفی طرازکوهی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- کک دین، نگوین، دیبه، پاتریک و پله، آن، حقوق بین الملل عمومی، ترجمه حسن حبیبی، تهران، اطلاعات، آخرین سال انتشار.
- گروهی از نویسندگان، اسلام و حقوق بینالملل، جلد اول، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- مایکل اکهرست، کلیات نوین حقوق بین الملل، ترجمه بهمن آقایی، تهران، دفتر خدمات حقوقی بین الملل جمهوری اسلامی ایران، آخرین سال انتشار.
- موسوی، سیدفضل الله و ...، حقوق بین الملل عمومی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار.
- ۹۹- موسی‌زاده، رضا، بایسته های حقوق بین الملل عمومی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار.
- والاس، ریکا، حقوق بین الملل، ترجمه دکتر سید قاسم زمانی و مهناز بهراملو، تهران، شهر دانش، آخرین سال انتشار.
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق بین الملل خصوصی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مقدمه علم حقوق

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با مسائل مطروحه در زمینه روابط افراد در زندگی بین المللی

سرفصل دروس:

بخش اول: تابعیت و وضع بیگانگان

۱. تقسیم جغرافیایی اشخاص
الف) تابعیت
ب) اقامتگاه

بخش دوم: وضع اشخاص حقیق و اشخاص حقوقی بیگانه در ایران

۱. وضع اشخاص حقیقی بیگانه در ایران
۲. وضع اشخاص حقوقی بیگانه در ایران

بخش سوم: تعارض قوانین

۱. کلیات
۲. پیدایش و تکامل تاریخی تعارض قوانین
۳. اعمال قاعده ایرانی حل تعارض قوانین

بخش چهارم: رابطه بین نظامهای حل تعارض قوانین

بخش پنجم: اجرای قانون صلاحیتدار

بخش ششم: مسائل مهم تعارض قوانین

فصل ۱: احوال شخصیه

فصل ۲: اموال

فصل ۳: اسناد و قراردادها

منابع:

ارفع نیا، بهشید، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، بهتاب، آخرین سال انتشار

دانش پژوه، مصطفی، اسلام و حقوق بین الملل خصوصی، قم، پژوهشگاه حوزه و دانشگاه، آخرین سال انتشار

سلجوقی، محمود، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
عامری، جواد، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، انتشارات آگاه، آخرین سال انتشار
ارفع نیا، بهشید، تعارض قوانین، جلد ۲، تهران، بهتاب، آخرین سال انتشار
الماسی، نجادعلی، تعارض قوانین، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، آخرین سال انتشار
سلجوقی، محمود، تعارض قوانین، جلد ۲، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
صفایی، سیدحسین، مباحثی از حقوق بین الملل خصوصی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
نصیری، محمد، حقوق بین الملل خصوصی، تهران، نشر آگاه، آخرین سال انتشار
مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

آیین دادرسی مدنی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی ساختن دانشجویان با مراجع قضایی و ترتیب رسیدگی به درخواستهای مردم

سرفصل دروس:

بخش اول: کلیات:

۱. تعریف آیین دادرسی مدنی

۲. فایده آیین دادرسی مدنی

بخش دوم: سازمان قضایی

۱. طبقه بندی دادگاهها (حقوقی-مدنی خاص-صلح-دیوان کشور)

۲. مآزین قضایی و حقوق و تکالیف آنها

بخش سوم: صلاحیت محاکم (ذاتی، نسبی، محلی)

بخش چهارم: دادخواست

۱. شرایط

۲. ابلاغ

۳. آثار

بخش پنجم: جریان دعوی و رسیدگی به آن

۱. دادرسیهای عادی

۲. دادرسیهای فوری

بخش ششم: احکام

۱. صدور حکم (تنظیم حکم و پاک نویسی آن...)

۲. آثار حکم

۳. شکایت از احکام (تجدید نظر، اعاده دادرسی، اعتراض شخص ثالث)

۴. اجرای احکام

منابع:

احمدی، نعمت، آیین دادرسی مدنی، تهران، انتشارات اطلس، آخرین سال انتشار

افتخار جهرمی، گودرز و السان، مصطفی، آیین دادرسی مدنی، جلد اول، تهران، دور اندیشان، آخرین سال انتشار.

شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی، تهران، دراک، آخرین سال انتشار

متین دفتری، احمد، آیین دادرسی مدنی و بازرگانی، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار

نوبخت، یوسف، آیین دادرسی مدنی، تهران، نشر راد نو اندیش، آخرین سال انتشار

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

آئین دادرسی مدنی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آیین دادرسی مدنی (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با ترتیب رسیدگی به درخواستهای مردم و صدور احکام و آثار مترتب بر آنها

سرفصل دروس:

بخش اول: طواری دادرسی ناشی از ایرادات

۱. مرور زمان
۲. تصرف و شرایط آن
۳. ابتدای مرور زمان
۴. آثار مرور زمان و انقطاع آن

بخش دوم: طواری دادرسی ناشی از درخواست تأمین

۱. تأمین خواسته و شرایط درخواست آن
۲. توقیف اموال و طلب تبدیل تأمین
۳. آثار تأمین
۴. تأمین اتباع بیگانه
۵. تأمین واهی

بخش سوم: طواری دادرسی ناشی از دعوی و اسحاب دعوی

۱. دعوی اضافی
۲. دخالت اشخاص ثالث

بخش چهارم: طواری دادرسی ناشی از توقیف و زوال دادرسی

بخش پنجم: داوری

بخش ششم: هزینه دادرسی

منابع:

- احمدی، نعمت، آیین دادرسی مدنی، تهران، انتشارات اطلس، آخرین سال انتشار
- افتخار جهرمی، گودرز و اسان، مصطفی، آیین دادرسی مدنی، جلد اول، تهران، دور اندیشان، آخرین سال انتشار.
- شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی، تهران، دراک، آخرین سال انتشار

متین دفتری، احمد، آیین دادرسی مدنی و بازرگانی، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار.

نویخت، یوسف، آیین دادرسی مدنی، تهران، نشر راد نو اندیش، آخرین سال انتشار.

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق اداری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم کلی حقوق اداری

سرفصل دروس:

۱. مفاهیم حقوق اداری: تعاریف و ویژگیها، رابطه با سایر گرایشها، حقوق اداری در اسلام، هدف و ضرورت
۲. مبانی و منابع: قانون، احکام حکومتی، رویه قضایی، سیر تحول در مبانی
۳. اصول حاکم بر حقوق و نظام اداری: اصول کلی، اصول حاکم بر نظام اداری
۴. سازمانهای اداری: اشخاص حقوقی، منصب اداری.
۵. نظارت در حقوق اداری
۶. حقوق استخدامی: سیر تحول، انواع استخدام، ورود و خروج از خدمت، حقوق و تکالیف کارمندان، تخلفات و مجازات اداری

منابع:

- امامی، محمد، استوار سنگری، کورش، حقوق اداری ۹ و ۱ و ۲ و ۳، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- انصاری، ولی الله، کلیات حقوق اداری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- طباطبایی موتمنی، منوچهر، حقوق اداری، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- طباطبایی موتمنی، منوچهر، حقوق اداری تطبیقی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- عباسی، بیژن، حقوق اداری، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار
- عمید زنجانی، عباسعلی، موسی زاده، ابراهیم، نظارت بر اعمال حکومت و عدالت اداری، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، آخرین سال انتشار
- موسی زاده، ابراهیم، حقوق اداری، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار
- هداوند، مهدی، حقوق اداری تطبیقی، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- غمامی، سید مهدی، عدالت استخدامی، تهران، دانشگاه امام صادق(ع)، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق جزای اختصاصی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق جزای عمومی

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با مهمترین جرائم پیش بینی شده در قوانین کیفری از حیث ارکان و مجازات و تحولات و تقسیمات جرائم خاصی که بیشتر اشتغال مراجع کیفری را تشکیل می دهند.

سرفصل دروس:

بخش اول: مقدمات و کلیات حقوق کیفری اختصاصی

۱. تاریخچه

۲. منابع

بخش دوم: جرائم علیه اشخاص

۱. جرائم علیه تمامیت جسمانی اشخاص (قتل، جرائم بر اطراف، ایراد ضرب و جرح و سقط جنین)

۲. جرائم علیه تمامیت معنوی اشخاص (ربودن، توقیف غیرقانونی، ورود به منزل غیر، اهانت و افترا و افشای سر حرفه ای)

منابع:

آقایی نیا، حسین، جرایم علیه اشخاص (جنایات)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

پوربافرانی، حسن، جرایم علیه اشخاص (صدمات جسمانی)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار

زراعت، عباس، حقوق جزای اختصاصی جرایم علیه اشخاص، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار

شامبیانی، هوشنگ، حقوق جزای اختصاصی، جلد اول (جرایم علیه اشخاص)، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار

صادقی، محمدهادی، جرایم علیه اشخاص (صدمات جسمانی)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای اختصاصی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

میرمحمدصادقی، حسین، حقوق جزای اختصاصی (۹)، جرایم علیه اشخاص، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

میرمحمدصادقی، حسین، حقوق جزای اختصاصی انگلستان و نقش حقوق جزا در جامعه، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق جزای اختصاصی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق جزای اختصاصی (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با مهمترین جرائم پیش ینی شده در قوانین کیفری از حیث ارکان و مجازات و همچنین تحولات و تقسیمات جرائم خاص که بیشتر اشتغال مراجع کیفری را تشکیل می دهند.

سرفصل دروس:

بخش اول: جرائم علیه اموال و مالکیت از قبیل:

۱. کلاهبرداری
۲. چک پرداخت نشدنی
۳. خیانت در امانت
۴. تخریب و تجاوز به ملک غیر
۵. سرقت های جنحه ای و جنائی اعم از قانون کیفر عمومی و قوانین خاص موخر التصویب

بخش دوم: جرائم بر ضد مصالح عمومی و کلی کشور

۱. جرائم بر ضد امنیت خارجی کشور
الف) جاسوسی، کمک به دشمن
۲. جرائم بر ضد امنیت خارجی کشور
الف) تروریسم
ب) قتل و تخریب
ج) ضرب سکه ...
۳. جرائم بر ضد آسایش عمومی
الف) جعل و تزویر
ب) استفاده از سند مجعول

منابع:

- زرعت، عباس، حقوق جزای اختصاصی تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- شامبیاتی، هوشنگ، حقوق جزای اختصاصی، تهران، انتشارات مجد، آخرین سال انتشار
- گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای اختصاصی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- میرمحمدصادقی، حسین، حقوق کیفری اختصاصی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- میرمحمدصادقی، حسین، حقوق جزای اختصاصی انگلستان و نقش حقوق جزا در جامعه، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار

حقوق جزای عمومی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: تفهیم اصول کلی حاکم بر حقوق کیفری و ایجاد نیروی استنباط و قدرت تجزیه و تحلیل موارد ثانوی و رویه قضایی

سرفصل دروس:

۱. جرم و اصل قانونی بودن آن
- الف) تعریف جرم (جرم در حقوق جزا، جرم در جرمشناسی)
- ب) اصل قانونی بودن -
  - کاربرد اصل قانونی بودن
  - آثار اصل قانونی بودن (تفسیر مضیق قانون کیفری، عطف به ماسبق نشدن قانون کیفری)
- ج) علل موجهه جرم (اضطرار، حکم قانون و امر امر قانونی، رضایت بزه دیده، دفاع مشروع)
۲. ارکان تشکیل دهنده جرم
- الف رکن مادی
- یک: اجزای رکن مادی (رفتار مرتکب، شرایط و اوضاع و احوال لازم، نتیجه، رابطه علیت و سببیت)
- دو: شروع به جرم (شروع به جرم در مفهوم خاص، جرم محال و اقسام آن، جرم عقیم و مقایسه آن با جرم محال)
- ب رکن معنوی یا روانی
- یک: مفاهیم، پیشینه و لزوم احراز رکن روانی
- دو: اشکال عنصر روانی (عمد، اجزاء و شرایط)، (خطا) مفهوم و اقسام خطا
۳. طبقه بندی جرایم
- الف طبقه بندی تقنینی جرایم
- یک: جرایم سیاسی و جرایم عمومی (ضابطه تشخیص و فواید حاصل از تشخیص آن)
- دو: جرایم نظامی و جرایم عمومی (ضابطه تشخیص جرم نظامی فواید حاصل از تشخیص آن)
- ب طبقه بندی جرایم بر حسب رکن مادی
- یک: به اعتبار رفتار فیزیکی (مادی و غیر مادی، آنی و مستمر، ساده و مرکب)
- دو: به اعتبار شرایط و اوضاع و احوال (از لحاظ شیوه ارتکاب، از لحاظ ویژگی های مرتکب و قربانی، ساده و به عادت)
- سه: به اعتبار نتیجه (مطلق، مقید)
- ج طبقه بندی جرایم بر حسب رکن روانی

یک: جرایم عمدی و غیر عمدی

دو: جرایم ساده و مرتبط

سه: جرایم مادی صیرف

بزهکار

الف اقسام بزهکاری به اعتبار نقش

۱. مباشرت

۳. معاونت

۲. شرکت

۱. فعل غیر (مسئولیت کیفری ناشی از فعل غیر)

ب اقسام بزهکار به اعتبار ویژگیها

۱. اشخاص حقیقی

۳. اشخاص حقوقی

۲. مسئولیت کیفری

الف تعریف

ب اجزاء

۱. اهلیت

۳. اسناد پذیری

منابع:

اردبیلی، محمد علی، حقوق جزای عمومی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

ساکي، محمدرضا، حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار.

سلیمی، صادق، چکیده حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار.

شمس ناتری، محمد ابراهیم و همکاران، قانون مجازات اسلامی در نظم حقوقی کنونی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

عوده، عبدالقادر، حقوق جنایی اسلام، مشهد، بنیاد پژوهش های اسلامی، آخرین سال انتشار

گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای عمومی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار.

مصدق، محمد، شرح قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲۱۳، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار

نجفی توانا، علی و ملکی، ایوب، حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار.

نورپهنا، رضا، زمینه حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات گنج دانش، آخرین سال انتشار.

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق جزای عمومی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق جزای عمومی (۱)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: تفهیم اصول کلی حاکم بر حقوق کیفری و ایجاد نیروی استنباط و قدرت تجزیه و تحلیل موارد ثانوی و رویه قضایی

سرفصل دروس:

عوامل رافع مسئولیت

- صغر
- جنون
- مستی
- اجبار و اکراه
- اشتباه

۱. اشکال واکنش اجتماعی

الف مجازات (مفهوم اهداف، ویژگیها)

ب اقدامات تأمینی و تربیتی (مفهوم، اهداف، ویژگیه)

ج مقایسه مجازات و اقدامات تأمینی و تربیتی

• وجوه اشتراک

• وجوه افتراق

۲. مجازاتها

الف طبقه بندی

• حدود

• قصاص

• دیات

• تعزیرات

طبقه بندی بر اساس ماهیت

طبقه بندی بر حسب اصلی و غیر اصلی بودن (مجازاتهای اصلی و اضافی اصلی و جایگزین)

طبقه بندی بر حسب موضوع

ب تعیین میزان مجازات

تخفیف: کیفیات مخففه

- کیفیات مخففه قانونی
- کیفیات مخففه قضایی (آثار و میزان تخفیف)

تشدید مجازات

- تعدد جرم
- تکرار جرم

ج تأخیر و سقوط اجرای مجازات

جهات تأخیر مجازات

- تعویق صدور حکم محکومیت
- تعلیق اجرای مجازات
- آزادی مشروط
- نیمه آزادی

جهات سقوط

- فوت محکوم علیه
- گذشت متضرر از جرم
- توبه بزهکار
- عفو
- مرور زمان
- نسخ قانون
- اعاده حیثیت

۳. اقدامات تأمینی و تربیتی

شرایط اعمال

طبقه بندی

بر اساس شیوه ها

- اقدامات حمایتی
- اقدامات تربیتی
- اقدامات درمانی
- اقدامات مراقبتی
- اقدامات بازدارنده

بر اساس موضوع

- اقدامات تأمینی بدنی
- اقدامات تأمینی سالب و محدود کننده آزادی
- اقدامات تأمینی مالی

- اقدامات تأمینی منع از اشتغال به کسب یا شغل یا حرفه
- اقدامات تأمینی سالب حق
- انتشار حکم

بر اساس ماهیت

- قضایی
- اداری

منابع:

- اردبیلی، محمد علی، حقوق جزای عمومی، ج ۲، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- الهام، غلامحسین، برهانی، محسن، درآمدی بر حقوق جزای عمومی (واکنش در برابر جرم)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- رهامی، محسن، اقدامات تأمینی و تربیتی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- سلیمی، صادق، چکیده حقوق جزای عمومی، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- ساکی، محمدرضا، حقوق جزای عمومی، جلد سوم (مجازات ها و اقدامات تأمینی و تربیتی)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- شمس ناتری، محمد ابراهیم و همکاران، قانون مجازات اسلامی در نظم حقوقی کنونی، جلد اول (حقوق جزای عمومی)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- گلدوزیان، ایرج، بایسته های حقوق جزای عمومی، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مصدق، محمد، شرح قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲۱۳، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- میرمحمدصادقی، حسین، تحلیل مبانی حقوق جزای عمومی (ترجمه)، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

آئین دادرسی کیفری

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق جزای عمومی

ساعات تدریس: ۶۴ ساعت

هدف: آموزش سیستم دادرسی کیفری به دانشجویان

سرفصل دروس:

بخش اول: سیستم های مختلف رسیدگی به دعاوی

۱. سیستم اتهامی

۲. سیستم تفتیشی

۳. سیستم مختلط

بخش دوم: دعاوی ناشی از جرم

۱. دعاوی عمومی

الف) دادسرا

ب) ضابطین دادگستری و وظایف آنان در تعقیب مجرمین.

۲. دعاوی خصوصی

الف) شرایط اقامه دعاوی خصوصی

ب) موارد سقوط دعاوی خصوصی

بخش سوم: دادگاه ها و مراجع رسیدگی به جرائم و صلاحیت هر یک از آنها

منابع:

استفانی. گاستون. لواسور. ژرژ بولوک. آئین دادرسی کیفری فرانسه. جلد اول. ترجمه حسن دادبان. تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی. آخرین سال انتشار

استفانی. گاستون. آئین دادرسی کیفری فرانسه. جلد دوم. ترجمه حسن دادبان. تهران، انتشارات دانشگاه علامه طباطبائی. آخرین سال انتشار

آخوندی. محمود. آئین دادرسی کیفری. جلد اول. تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. آخرین سال انتشار.

آخوندی. محمود. آئین دادرسی کیفری. جلد دوم. تهران، انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی. آخرین سال انتشار.

آشوری. محمد. آئین دادرسی کیفری. جلد اول. تهران، انتشارات سمت. آخرین سال انتشار

- اشوری، محمد، آیین دادرسی کیفری، جلد دوم، تهران، انتشارات سمت، آخرین سال انتشار
- اشوری، محمد، جایگزین های زندان یا مجازات های بینابین، تهران، نشر گرایش، آخرین سال انتشار
- تدین، عباس، ترجمه قانون آیین دادرسی کیفری فرانسه، تهران، انتشارات روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، آخرین سال انتشار
- جلالی قراهانی، در آمدی بر آیین دادرسی کیفری جرایم سایبری، تهران، انتشارات خرسندی، آخرین سال انتشار
- خالقی، علی، آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات شهر دانش، آخرین سال انتشار
- خالقی، علی، نکته ها در قانون آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات شهردانش، آخرین سال انتشار
- خرزانی، متوجهر، فرآیند کیفری (مجموعه مقالات)، تهران، انتشارات گنج دانش، آخرین سال انتشار
- زراعت، عباس، آیین دادرسی کیفری (جلد اول)، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- سلیمی، صادق و بخشی زاده اهری، امین، تحلیل ماده به ماده قانون آیین دادرسی کیفری ۹۲۱۳ در مقایسه با قوانین سابق، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- گلدوست جویباری، رجب، آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- گلدوست جویباری، رجب، کلیات آیین دادرسی کیفری، تهران، انتشارات جنگل، آخرین سال انتشار
- لاریجه، زان، آیین دادرسی کیفری فرانسه، ترجمه حسن کاشفی اسماعیل زاده، تهران، نشر کتابخانه گنج دانش، آخرین سال انتشار
- معاونت آموزش قوه قضائیه، دفتر آموزش روحانیون و تدوین متون فقهی، مجموعه نظریات فقهی در امور کیفری، جلد ششم، تهران، نشر قضا، آخرین سال انتشار
- مسائل آیین دادرسی کیفری ۹، مجموعه نشست های قضایی، تهران، انتشارات جاودانه: آخرین سال انتشار
- مسائل آیین دادرسی کیفری ۳، مجموعه نشست های قضایی، تهران، انتشارات جاودانه: آخرین سال انتشار
- نیازپور، امیرحسین، توافقی شدن آیین دادرسی کیفری، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار
- مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

(د) دروس اختیاری دوره کارشناسی فقه و حقوق اسلامی

فقه سیاسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فقه (۴) و حقوق اساسی

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی دانشجویان با دیدگاه اسلام در امور سیاست داخلی و بین الملل

سرفصل دروس:

تاریخ رهبری سیاسی اسلام در عصر رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم و معصومان علیهم السلام
نظرات فقیهان بزرگی مانند صاحب جواهر، علامه نائینی و امام خمینی در تبیین جایگاه رهبری اسلام
سیر تحول فقه سیاسی در طول یک قرن اخیر از دیدگاه حقوقی و سیاسی
حقوق بین الملل، صلح و همزیستی، امتیث، مشارکت و تعاون در مسایل بین المللی و دیدگاه اسلام در مبارزه با سلطه
تشریح نظام مالی دولت اسلامی
جهاد و آثار سازنده آن و بررسی آرای فقهی و اندیشه سیاسی بزرگان شیعه
مبانی حقوق عمومی فقه اسلام

منابع:

عمید زنجانی، عباسعلی، فقه سیاسی، تهران، مجد، آخرین سال انتشار
شکوری، ابوالفضل، فقه سیاسی، تهران، نورا، آخرین سال انتشار
ابراهیمی، محمد، اسلام و حقوق بین الملل عمومی، تهران، سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت)، آخرین سال انتشار
جوادی آملی، عبدالله، روابط بین الملل در اسلام، قم، اسراء، آخرین سال انتشار
علوی، محمود، مبانی فقهی روابط بین الملل، تهران، انتشارات امیرکبیر، آخرین سال انتشار

کار تحقیقی (۱)

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: پس از گذراندن دروس پایه و اصلی و بخشی از دروس تخصصی

ساعات تدریس: ۱۶ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با کار تحقیق و به کار انداختن قوه استنباط و نیروی نگارش و استفاده کردن از منابع تحقیق

سرفصل دروس:

گروه آموزشی دانشکده در ارتباط با رشته تحصیلی و مسائل مورد نیاز دانشجویان موضوعات مختلف تحقیقی را فراهم کرده و همراه دستورالعمل اجرایی در اختیار دانشجویان قرار می دهد تا هرکدام مطابق علاقه و معلومات خود یکی از آنها را انتخاب و به مرحله اجرا بگذارند. پدیهی است که استادان در طول ترم دانشجویان را در مراحل مختلف تحقیق همراهی و هدایت خواهند کرد و تا اخذ نتیجه نهایی بر فعالیت دانشجو نظارت خواهند داشت.

تذکر: تحقیق به صورت گروهی نیز می تواند انجام شود.

کار تحقیقی (۲)

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: پس از گذراندن دروس پایه و اصلی و بخشی از دروس تخصصی

ساعات تدریس: ۱۶ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با کار تحقیق و به کار انداختن قوه استنباط و نیروی نگارش و استفاده کردن از منابع تحقیق

سرفصل دروس:

گروه آموزشی دانشکده در ارتباط با رشته تحصیلی و مسائل مورد نیاز دانشجویان موضوعات مختلف تحقیقی را فراهم کرده و همراه دستورالعمل اجرایی در اختیار دانشجویان قرار می دهد تا هرکدام مطابق علاقه و معلومات خود یکی از آنها را انتخاب و به مرحله اجرا بگذارد. بدیهی است که استادان در طول ترم دانشجویان را در مراحل مختلف تحقیق همراهی و هدایت خواهند کرد و تا اخذ نتیجه نهایی بر فعالیت دانشجو نظارت خواهند داشت.

تذکر: تحقیق به صورت گروهی نیز می تواند انجام شود.

کارآموزی قضایی

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: آیین دادرسی مدنی (۲) - آیین دادرسی کیفری

ساعات تدریس: ۱۶ ساعت

هدف: آشنا کردن دانشجویان با شیوه قضاوت و وکالت و اجرای قانون در محاکم

سرفصل دروس:

۱. آموزش عملی آیین دادرسی کیفری در محاکم
۲. آموزش عملی آیین دادرسی مدنی در محاکم
۳. وظایف دفاتر مراجع قضایی
۴. تنظیم دادخواست، شکایت و لوائح و نحوه طرح دعاوی مدنی، کیفری و امور حسبی

منابع:

- مدنی، سیدجلال الدین، رویه قضایی
جزوات آموزشی حین کار و کارآموزی قضایی، انتشارات معاونت آموزشی قوه قضاییه.
افشار، صدرزاده، رویه قضایی
مجموعه نشست قضایی دادگستری کشور .
پیام آموزش معاونت آموزش قوه قضاییه.
آخوندی، محمود، آیین دادرسی کیفری، جلد ۱ (کاربردی).
معاونت آموزشی قوه قضاییه، نقد نگارش آراء قضاییه.
معاونت آموزشی قوه قضاییه، آیین نگارش آراء قضاییه.
معاونت آموزشی قوه قضاییه، دادسرا و دادستان .
مهاجری، علی، آیین قضاوت مدنی ایران، نشر راه نوین.
گلدوزیان، ایرج، ادله اثبات دعوی، نشر میزان .
کریم زاده، تخلفات انتظامی
نشست های قضایی محاکم ایران .

نشریه حقوقی دانشگاه های معتبر کشور.

پیام آموزش و مجله حقوق قوه قضائیه .

شمس، عبدالله، آیین دادرسی مدنی

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

حقوق کار

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با حقوق و مقررات کار که تنظیم کننده روابط بین کارگران و کارفرمایان می باشد

سرفصل دروس:

بخش اول: کلیات

۱. بررسی تحول روابط کار قبل از انقلاب صنعتی و پس از آن و مطالعه علل وضع قوانین کار
۲. دیدگاه مکاتب مختلف درباره کار
۳. کار و ارزش آن از نظر حقوق اسلامی (انواع کار و احکام آن، حقوق و امتیازات کارگر)
۴. تعریف و مشخصات حقوق کار

بخش دوم: منابع

۱. منابع حقوق کار
۲. قرارداد کار (تحول تاریخی و نقش فعلی آن، وجوه تمایز آن از سایر قراردادهای شرایط اساسی انعقاد آن، بطلان، تجدید نظر و تعلیق آن، انحلال آن و مسائل مربوط به اخراج کارگر)

بخش سوم: حقوق و تعهدات کارگر

۱. ساعت کار و تعطیلات و مرخصی سالیانه
۲. شرایط کار زنان
۳. شرایط کار نوجوانان
۴. مزد (مفهوم آن، روشهای تعیین مزد و عوامل موثر در آن، طبقه بندی مشاغل به نظام حقوقی مزد)
۵. تعهدات کارگر

بخش چهارم: حقوق و تکالیف کارفرما (از جمله موارد مسئولیت کیفری کارفرما)

بخش پنجم: نظارت

۱. بهداشت کارگاه و حفاظت فنی کارگران
  ۲. بازرسی کار و نقش وزارت کار
- بخش ششم: حل و فصل اختلافات
۱. مراجع رسیدگی به اختلافات بین کارگر و کارفرما (شورای کارگاه، هیئت حل اختلاف، هیئت عالی حل اختلاف) براساس قوانین کار موجود

منابع:

- رفیعی، احمد، حقوق کار، دفتر اول، تهران، نگاه بینه، آخرین سال انتشار
- رفیعی، احمد، حقوق کار، دفتر دوم، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- رفیعی، احمد، حقوق کار، دفتر پنجم، تهران، نگاه بینه، آخرین سال انتشار
- عراقی، سید عزت الله، حقوق کار، جلد اول و دوم، تهران، سمت، آخرین سال انتشار
- عراقی، سید عزت الله و رنجبریان، امیرحسین، تحول حقوق بین المللی کار، تهران، موسسه کار و تامین اجتماعی، آخرین سال انتشار

قریشی، شریف، کار و کارگر در اسلام، ترجمه لاری، ادیب و یزدی، محصل، تهران، دارالکتب الاسلامیه، آخرین سال انتشار
موحدیان، غلامرضا، حقوق کار (علمی کاربردی)، تهران، فکرسازان، آخرین سال انتشار
موسوی، سیدفضل اس...، گفتارهایی درباره حقوق کار، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، آخرین سال انتشار
مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

حقوق ثبت

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مبانی علمی حقوق ثبت اسناد و املاک

سرفصل دروس:

بخش اول: کلیات

۱. تاریخچه ثبت املاک و اسناد

۲. تشکیلات سازمان ثبت اسناد

بخش دوم: ثبت اسناد

۱. شرایط و نحوه تعیین دفترخانه

۲. وظایف و مسئولیتهای سردفتر ازدواج و طلاق

۳. لازم الاجرا بودن اسناد رسمی

۴. صدور اجرائیه

۵. شکایت از عملیات اجرایی

بخش سوم: ثبت املاک

۱. ثبت عادی و ثبت عمومی

۲. ثبت ملک در دفتر املاک

۳. هیأت نظارت و شورای عالی ثبت

۴. اسناد مالکیت معارض

بخش چهارم: ثبت شرکتها و موسسات و علائم و اختراعات

منابع:

بازگیر، یدالله، حقوق ثبت، منتخب آرای دیوان عالی کشور، تهران، انتشارات فردوسی، آخرین سال انتشار

تفکریان، محمود، حقوق ثبت، شناخت دفاتر رسمی، تهران، موسسه فرهنگی نگاه پیشه، آخرین سال انتشار

تفکریان، محمود، حقوق ثبت املاک ۹، قانون و مقررات عملیات مقدماتی ثبت ملک، تهران، موسسه فرهنگی نگاه پیشه، آخرین سال انتشار

تفکریان، محمود، حقوق ثبت املاک ۳، تفکیک تقسیم و افراز، تهران، موسسه فرهنگی نگاه پیشه، آخرین سال انتشار

جعفری لنگرودی، محمدجعفر، حقوق ثبت، تهران، نشر حیدری، آخرین سال انتشار

حقیقت، علی، ثبت املاک در ایران، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار
شهری، غلامرضا، حقوق ثبت، تهران، جهاد دانشگاهی واحد علامه طباطبایی، آخرین سال انتشار
صالحی، حمید، حقوق ثبت اسناد و املاک در ایران، تهران، نشر فرهنگی مشرق، آخرین سال انتشار
مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی

ادله اثبات دعوی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق مدنی ۱-۶

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با ترتیب اثبات ادعا در دعاوی

سرفصل دروس:

بخش اول: کلیات

۱. دلیل قضایی
۲. اختیارات دادرس

بخش دوم: اقامه دعوی و دلیل آن

۱. موضوع دلیل
۲. اقامه دعوی و اثبات دعوی
۳. تحمل دلیل
۴. تکلیف اثبات دعوی و حدود آن
۵. انقلاب دعوی
۶. معافیت از اقامه دعوی

بخش سوم: وسایل اثبات دعوی

۱. اسناد
۲. اقرار
۳. سوگند
۴. شهادت
۵. امارات

منابع:

- امامی، سیدحسن، حقوق مدنی، تهران، انتشارات اسلامی، آخرین سال انتشار
- حسینی نژاد، حسینقلی، ادله اثبات دعوی، تهران، میزان، آخرین سال انتشار
- شمس، عبدالله، ادله اثبات دعوی، تهران، انتشارات دراک، آخرین سال انتشار
- شیخ نیا، امیرحسین، ادله اثبات دعوی، تهران، شرکت سهامی انتشار، آخرین سال انتشار

صدرزاده افشار، سیدمحسن، ادله اثبات دعوی در حقوق ایران، تهران، مرکز نشر دانشگاهی، آخرین سال انتشار

کاتوزیان، ناصر، اثبات و دلیل اثبات، تهران، نشر میزان، آخرین سال انتشار

کریمی، عباس، ادله اثبات دعوی، تهران، انتشارات پیام نور، آخرین سال انتشار

مدنی، سیدجلال الدین، ادله اثبات دعوی، تهران، گنج دانش، آخرین سال انتشار

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

منطق

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی با اصطلاحات و مباحث منطقی

سرفصل دروس:

۱. کلیات: نیاز به منطق، تعریف منطق، تعریف علم و اقسام آن، تصور و تصدیق، تعریف فکر
۲. مباحث الفاظ: دلالت، تقسیمات الفاظ، اقسام تقابل، اقسام مفرد و مرکب
۳. مباحث کلی: کلی و جزئی و اقسام آن، مفهوم و مصداق، نسب اربع، کلیات خمس، ذاتی و عرضی، حمل و اقسام آن
۴. مباحث تعریف: اقسام تعریف و شروط آن، انواع قسمت
۵. مباحث قضایا: اقسام قضیه، اعتبار موضوع
۶. احکام قضایا: تناقض و شروط آن، عکس مستوی، عکس تقيض، بدهت منطقی
۷. مباحث استدلال: حجت و اقسام آن، قیاس و اقسام آن

منابع:

- خوانساری، محمد، منطق صوری، تهران، نشر دیدار، آخرین سال انتشار
- مطهری، مرتضی، آشنایی با علوم اسلامی (منطق و فلسفه)، تهران، انتشارات صدرا، آخرین سال انتشار
- مظفر، محمدرضا، المنطق، قم، دارالفکر، آخرین سال انتشار
- غروی، محسن، آموزش منطق، قم، دارالعلم، آخرین سال انتشار
- روحی، ابوالفضل، منطق مقدماتی، قم، انتشارات مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، آخرین سال انتشار

فقه پزشکی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق مدنی (۳)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی دانشجویان با فقه و حقوق پزشکی

سرفصل دروس:

کلیات: تعاریف و مفاهیم، جایگاه و ویژگیها، پیشینه و سیر تحول (در تمدن اسلامی، ایران و سایر جوامع)
حقوق بیماران: الف: آزادی و درمان. ب: رضایت آگاهانه (از جمله آگاهی از عوارض و خطرهای احتمالی)
حوزه های جدید پزشکی: ژن درمانی و ژنتیک، شیوههای جدید باروری، تلقیح مصنوعی، پیوند و اهداء عضو
مسئولتهای ناشی از حرفه پزشکی: الف: مسئولیت مدنی (ارکان و آثار) ب: مسئولیت کیفری ۱. ارکان مسئولیت کیفری. ۲. مصادیق مهم (سقط جنین، خطاهای پزشکی، افشاء اسرار پزشکی، اتانازی)
مراجع دادرسی پزشکی (مراجع مدنی، کیفری و انتظامی)

منابع:

شجاعپوریان، سیاوش، مسئولیت مدنی ناشی از خطای شغلی پزشک، تهران، انتشارات فردوسی، آخرین سال انتشار
شجاعپوریان، سیاوش، مسئولیت قراردادی پزشک در برابر بیمار، تهران، انتشارات فردوسی، آخرین سال انتشار
عباسی، محمود، درآمدی بر حقوق پزشکی، کرج، مؤسسه فرهنگی حقوقی سینا، آخرین سال انتشار
عباسی، محمود، رضایت به درمان، انتشارات حقوقی، آخرین سال انتشار
عباسی، محمود، تحولات حقوقی در مسئولیت پزشکی، انتشارات حقوقی، آخرین سال انتشار
عباسی، محمود، حقوق جزای پزشکی، انتشارات حقوقی، چاپ دوم، آخرین سال انتشار

کلام جدید

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: کلام (۳)

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنایی استدلالی با مبانی و مسائل فکری و اعتقادی مطرح شده در کلام جدید

سرفصل دروس:

دین و مطالعات دینی

خاستگاه دین

اثبات وجود خدا

صفات خداوند

جایگاه شرور در نظام آفرینش

نیاز به دین

زبان دینی

عقل و وحی

تجربه دینی

کثرت گرایی دینی

دین در عرصه جامعه

دین و اخلاق

منابع:

یوسفیان، حسن، کلام جدید، قم، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره)، آخرین سال انتشار

خسروپناه، عبدالحسین، کلام جدید یا رویکرد اسلامی، انتشارات معاونت پژوهشی دانشگاه معارف اسلامی، آخرین سال انتشار

حقوق تطبیقی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۳۲ ساعت

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با نظام های عمده حقوقی معاصر

سرفصل دروس:

کلیات (تعریف، تاریخچه، تقسیمبندی، روشها و فایده)

- نظام حقوقی رومی ژرمنی (فرانسه و آلمان)

- نظام حقوقی کامن لا (انگلستان، آمریکا)

- نظام حقوقی اسلامی (تشیع و تسنن)

- دیگر موارد (هندو، یهود، چین و...)

- مقایسه و تطبیق نظامهای فوق با تأکید بر حقوق اسلام با توجه به مبانی، منابع، اهداف، خاستگاه، ساختار، اصول، استنباط و قواعد، روششناسی.

منابع:

افشار، حسن، کلیات حقوق تطبیقی، آخرین سال انتشار

برادل، ژان، حقوق کیفری تطبیقی، ترجمه امین نبوی، تهران، انتشارات میزان، آخرین سال انتشار

دیوید، واسپیتوزی، درآمدی بر حقوق تطبیقی و دو نظام بزرگ حقوقی معاصر، ترجمه دکتر سید حسین صفایی، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار

اخلاق حقوق و قضاء

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۱۶

هدف: ارائه مباحث اخلاق کاربردی و در ضمن اخلاق حرفه‌ای به دانشجویان

سرفصل دروس:

کلیات:

مفهوم و جایگاه

تقسیمات در اخلاق (اخلاق نظری عملی / حرفه ای شخصی)

الف: اخلاق در حوزه قضا

ب: اخلاق در حوزه وکالت، مشاوره و کارشناسی

ج: اخلاق در سایر مشاغل حقوقی مرتبط

منابع:

اشتیانی، محمد حسن بن جعفر، کتاب القضاء، تهران، چاپخانه رنگین، آخرین سال انتشار.

جوادی آملی، عبدالله، ادب قضا در اسلام، قم، انتشارات اسراء، آخرین سال انتشار.

فرامرزی قراملکی، احد، اخلاق حرفه ای، قم، نشر مجنون، آخرین سال انتشار.

فرامرزی قراملکی، احد و همکاران، اخلاق حرفه ای در تمدن ایران و اسلام، تهران، پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، آخرین سال انتشار.

فیض کاشانی، محجه البیضاء فی تهذیب الأحياء، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی، آخرین سال انتشار.

نراقی، احمد، معراج السعاده، قم، انتشارات پیام مقدس، آخرین سال انتشار.

مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

قواعد فقه قضایی

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۱۶

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با مقررات و قواعد کلی فقه قضایی برای حل بسیاری از فروع فقهی و همچنین ارتقاء قدرت و توانایی آنها در فهم مشکلات حقوقی و فقهی است.

سرفصل دروس:

۱. قاعده بینه
۲. قاعده اقرار
۳. قاعده من ملک
۴. قاعده ولایت حاکم بر ممتنع
۵. قاعده قبح عقاب بلا بیان
۶. قاعده درا
۷. قاعده اکراه
۸. قاعده اضطرار
۹. قاعده وزر (اصل شخصی بودن مجازات)
۱۰. قاعده حرمت اعانت بر اثم
۱۱. مباحث تعزیرات
۱۲. قاعده حرز در سرقت مستوجب حد
۱۳. نظریه اقامه حدود
۱۴. قاعده لوث و قسامه

منابع:

محقق داماد، سید مصطفی، قواعد فقه مدنی، جلد ۱ و ۳، تهران، مرکز نشر علوم اسلامی، آخرین سال انتشار
محمدی، ابوالحسن، قواعد فقه، تهران، نشر دادگستر، آخرین سال انتشار.
مکارم شیرازی، القواعد الفقهیه، قم، مدرسه الامام علی بن ابی طالب علیه السلام، آخرین سال انتشار
موسوی بجنوردی، القواعد الفقهیه، قم، نشر الهادی، آخرین سال انتشار
مقالات علمی معتبر مرتبط با سرفصل درس در مجلات حقوقی داخلی و خارجی.

فقه اقتصادی

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

ساعات تدریس: ۱۶

هدف: آشنایی دانشجویان با مسائل و موضوعات فقه اقتصادی اسلام

سرفصل دروس:

۱. فقه معاملات بانکی
۲. فقه معاملات جدید
۳. فقه مالیات‌های حکومتی
۴. فقه تخصیص درآمد
۵. فقه منابع طبیعی
۶. فقه بازار
۷. فقه عوامل تولید

منابع:

۱. موسویان، سیدعباس، فقه معاملات بانکی
۲. شاهرودی، سید محمود، قرآبات فقیه معاصره
۳. توتونچیان، ایرج، بانکداری اسلامی
۴. مؤمن، محمد، کلمات سدیده
۵. حائری، سیدکاظم، الاوراق المالیه
۶. لشکری، علیرضا، نظام مالیاتی اسلام